

תחיית המתים

1) שו"ת רדב"ז חלק ג סימן תרמד

(אלף סט) שאלת ממני ידיד נפשי על זמן התחייה לפי שקבלת מאבותיך שהוא סמוך לאלף השביעי עם הכנסת שבת העולם שכלו מנוחה וק"ל א"כ הצדיקים וחסידיו עליון אשר מתו על קדושת שמו בגלות לא יראו בטובתן של ישראל ולא ישמחו בשמחתן:

תשובה כל ימי הייתי מצטער על דבר זה עד שראיתי דברי הריטב"א ז"ל בשם רבותיו נ"נ דאיכא תרי תחיות אחת פרטית לצדיקים שמתו בגלות והיא סמוכה לביאת המשיח ויזכו לכל ימות המשיח בגוף ונפש ויראו בטובתן של ישראל ובבנין הבית וישמחו בשמחת חלף עבודתם וכו' וא' כללית והיא סמוכה להכנסת שבת כאשר קבלתי והוא נקרא עולם התחייה ועליה נאמר ורבים מישיני אדמת עפר יקיצו וכו':

2) חדושי הר"ן על סנהדרין דף צט ע/א

תניא ר' אליעזר אומר ימות המשיח לישראל ארבעים שנה. אין כוונת ר"א למעט בכבודן של ישראל אלא להרבותו לפי שידוע הוא שימות המשיח הם מדרגה לתחיית המתים וסובר שאחר מ' שנה לימות המשיח יהיה זמן תחיית המתים ואיכא מ"ד שבעים ואיכא מ"ד ארבע מאות שנה, וכן ר' הלל שהיה אומר אין משיח לישראל לא היה בדעתו שיהיו ישראל באבלן בגולה ויהיו אובדין בכותים ח"ו לאותו צדיק שהרי התורה הבטיחה והעידה שנא' ושב וקבצך מן העמים וישבו בארץ וירשוה וכל הפרשה כולה מפורשת בפרשת אתם נצבים ובפ' האזינו, אלא ר' הלל מקצר בימות המשיח לומר שלא יהיו צריכין למלך המשיח לכבוש האומות אלא מיד בצאתם מן הגלות כבוד ה' יראה עליהם ויחיו המתים ויהנו מזיו השכינה

3) אגרות הרמב"ם - אגרת תחיית המתים

וכן יראה לנו מן המאמרים ההם שאלו האנשים אשר ישוּבו נפשותם לגופות ההם יאכלו וישתו וישגלו ויולידו וימותו אחרי חיים ארוכים מאד כחיים הנמצאים בימות המשיח. ואמנם החיים שאין מות אחריהם הוא חיי העה"ב, אחר שאין גוף בהם. שאנחנו נאמין והוא האמת אצל כל בן דעת שהעה"ב נפשות מבלי גופות כמלאכים ובאור זה שהגוף אמנם הוא כלל כלים לפעולות הנפש כבר התבאר זה במופת.

4) ספר תורת האדם להרמב"ן - אות קכד שער הגמול

עכשיו ביארנו כוננתו בשכרי המצות ועונשן, ונחזור בקצרה כי שכר הנפשות וקיומם בעולם הנשמות נקרא לרבותינו גן עדן, ופעמים קורין אותו עליה וישיבה של מעלה, ואחרי כן יבאו ימי המשיח והוא מכלל העולם הזה, ובסופן יהא יום הדין ותחיית המתים שהוא השכר הכולל הגוף והנפש והוא העיקר הגדול שהוא תקות כל מקוה להקב"ה, והוא העולם הבא שבו ישוב הגוף כמו נפש, והנפש תדבק בדעת עליון כהדבקה בגן עדן עולם הנשמות, ותתעלה בהשגה גדולה ממנה ויהיה קיום הכל לעדי עד ולנצח נצחים:

5) תלמוד בבלי מסכת נדה דף ע עמוד ב

שלשה דברי בורות; אשתו של לוט מהו שתטמא? אמר להם: מות מטמא, ואין נציב מלח מטמא. בן שונמית מהו שיטמא? אמר להן: מות מטמא, ואין חי מטמא. מתים לעתיד לבא, צריכין הזאה שלישי ושביעי, או אין צריכין? אמר להן: לכשיחיו - נחכם להן. איכא דאמרי: לכשיבא משה רבינו עמהם.

6) ספר אור ה' - מאמר ג ח"א כלל ד - פרק ד

כבר יראה, שלא יתחייב בנס הזה, שיהיו החלקים ההם בעצמם. וזה, שלפי שהוא מבואר, שאף בהיות החלקים ההם בעצמם, לא יתאמת בהם היותם הוא - הוא, הנה אין תועלת בהתקבץ החלקים. וכל שכן אם יצטרך להפרידם מב"ח זולתם. אלא שכבר יראה בהם היושר האלהי, כי אם בריאה יבא ה' במוג ובתכונה

שיהיה בה ראובן על דרך משל, ולא יפול משערות ראשו ארצה, שהוא אפשר כן בחקו יתברך. ותהיה הנפש שהיא עצם עומד בעצמו, תתאחד אל הבריאה הזאת. אין ספק, שהנפש הזאת וכחותיה תשתמש בגוף הזה כשתתאחד בו, כמו שהיתה משתמשת בגוף ראובן בשוה. ולפי שמכלל כחותיה - הזכירה והדמיון, הנה בגוף הזה תזכור מעמדה הראשון, כאילו היתה מתאחדת בחלקי היסודות הפשוטים שהיה גופו בתחילה מורכב מהם, כי אין רושם לשקל אחד מיסוד המים על דרך משל אם תהיה מקערורית היסוד או מגבנינותו.

7) שו"ת רב פעלים חלק ב - סוד ישרים סימן ב

נשאל מעכ"ת באלמנה, אם תנשא לאחר אם תחזור בתחיית המתים לבעלה הראשון או תהיה לשני, והגאון השואל חקר בזה, אם תחזור לראשון איך יכון זה ע"פ משפט התורה שהאשה אם נשאת לאחר נאסרה לבעלה הראשון, ומעכ"ת השיב להגאון השואל תשובה באורך, והביא ראיה מזוה"ק פ' בראשית דף כ"א ע"ב, שתחזור לראשון אחר תחיית המתים... האמת יורה דרכו שגם בתחיית המתים כאשר יחיו הגופים, אז בזווג הגופים ג"כ יהיה כך, שהאשה שנשאת לשני תחזור לבעלה הראשון, וענין זה הוא מוכרח כי מאחר שקודם התחיה של הגופים בהיות נשמות שלהם בג"ע, אמרינן דנשמת האשה תחזיר לנשמת בעלה הראשון להזדווג יחד, איך יתכן שאחר התחיה תחזור האשה להתחבר עם בעל השני גופא בגופא, אחר שחזרה להתחבר עם בעלה הראשון בג"ע קודם התחיה...

8) תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צו עמוד א

אמר רב קטינא: שית אלפי שני הוו עלמא וחד חרוב, שנאמר (ישעיהו ב') ונשגב ה' לבדו ביום ההוא

9) רבינו בחיי על בראשית פרק ב פסוק ג

יום שביעי כנגד אלף השביעי שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים והוא אחר ימות המשיח ותחית המתים ובני תחית המתים יזכו אליו ויתענגו בגוף ובנפש תענוג שאין לו סוף:

10) ספר מורה הנבוכים חלק שני פרק כט

כי אומרם שיתא אלפי הוי עלמא וחד חרוב אינו העדר המציאות לגמרי, ואמרו וחד חרוב תורה על השאר הזמן, וזה עוד מאמר יחיד והוא על צורה אחת, ואשר תמצא לכל החכמים תמיד והוא יסוד יעשה ממנו ראיה כל אחד מחכמי משנה וחכמי תלמוד, הוא אמרו, אין כל חדש תחת השמש, ושאין שם התחדשות בשום פנים ולא בשום סיבה עד שמי שלקח שמים חדשים והארץ חדשה, על מה שחשב אמר, אף שמים שהן עתידין להבראות כבר ברואים ועומדים שנאמר עומדים לפני יעמדו לא נאמר אלא עומדים

11) שו"ת הרשב"א חלק א סימן ט ד"ה ודע כי

זה דעת רבותינו ז"ל והקבלה בידם על ככה. כאמרה אמר רב קטינא שיתא אלפי /שנין/ הוי עלמא וחד חריב ופרש אתה באי זה שתרצה. הנך רואה לדעת החכם הזה שהעולם על מנהגו נוהג שיתא אלפי וחד חריב שאינו נוהג על אותו המנהג אלא במנהג גרוע ונפסד ממנו מצד ישות העולם הגופני. כי לא יכנו החרבן אלא לדבר מתפסד ונגרע לא לדבר שתתעלה מדרגתו ואין אנו רואין בתלמוד חולק עליו. ואילו היו דברים אלו בטלים אצל החכמים למה כתבום רבינא ורב אשי בחבורם הנכבד המקודש בלי מחלוקת.